

GOD JORD

En tidskrift om tro, hopp & kärlek

Årg. 17 **NR.3** Augusti 2024

Ledare, sid. 2

Drop-in-dop/vigsel, sid. 3

Nya och gamla medarbetare, sid. 4-5

Föreläsning - "Vad är då en människa?", sid. 11

Begravningsverksamheten, sid. 12

Gudstjänstprogram, sid. 16

**Svenska
kyrkan**

Fristads
församling

Själv, själv, själv

”Det var bra att du ringde, jag har inte pratat med någon på hela dagen. Inte igår heller förresten!” De orden brände till i mig. Jag fick syn på en ensamhet hos en släkting som jag inte tidigare hade varit fullt medveten om. Och jag tror det finns många människor som inte pratar med en enda människa på en eller flera dagar. Enligt Folkhälsomyndigheten känner sig var fjärde person i Sverige ensam.

Jag var på vårdcentralen inte långt efter det telefonsamtalet. Där hade det kommit upp en skylt med en QR-kod att scanna. Det satt en sköterska i receptionen som vanligt men nu pekade hon på skylten. ”Där kan du logga in själv och betala själv.” Själv, själv, själv... Jag kunde åka hem till familjen efter besöket på vårdcentralen, men ett kort samtal med en sköterska i receptionen kan vara ett av få ordutbyten en annan människa har den dagen.

Vi självscannar duktigt i mataffären och hamburgaren beställer vi på en skärm inne på Mc Donalds eller Burger King. Vi chattar med AI på olika hemsidor och kläder beställer vi på internet. Men jag vill prata med en människa. En riktig och helt vanlig människa.

Telefonsamtalet med släktingen har jag burit med mig sedan i våras. Och jag har sedan dess sett mig omkring. Här hemma har

de flesta hörlurar i öronen och ser mycket upptagna ut. Men utomlands har jag sett människor tala med andra de inte kände vid busshållplatsen. Jag har sett hur en äldre dam frågade en yngre man om en tändare till cigaretten. De stod kvar och pratade en stund. Och det exotiska hände att jag kunde köpa en biljett med kontanter av en busschaufför – som skrattade gott åt turistens långsamma hantering av mynten.

Låt oss inte tappa bort det lilla samtalet med andra människor. Jag tror det lilla ordet ”själv” ökar vår ensamhet. Det spelar roll om vi hälsar på dem vi möter på promenaden. Det kan göra verklig skillnad att småprata med någon på busshållplatsen eller att fråga en annan kund i affären om hen vet i vilken hylla ströbrödet står. Då slipper den personen tänka tanken: ”Jag har inte pratat med en enda person idag.”

Kyrkan finns här för dig med aktiviteter och gudstjänster hela hösten, ja året runt. Vi pratar gärna med dig – över en kopp kaffe eller i ett längre bokat samtal. Och om natten kan du ringa 112 och be att få tala med en präst.

Så kan vi byta ut ”själv” mot ”tillsammans” för längre eller kortare stunder. Vi behöver varandra.

Jag önskar dig en fin och välsignad höst!

Emma-Karin Palmqvist, kyrkoherde.

Urval av innehåll

Ledare	2
Drop-in-dop/vigsel	3
Nya medarbetare	4-5
Vad är då en människa?.....	11
Begravningsverksamheten	12
Gudstjänstprogram	16

God Jord ges ut av Svenska kyrkan, Fristads församling.

Ansvarig utgivare:
Emma-Karin Palmqvist, kyrkoherde.

Redaktion:
Lena Maria Olsson Floberg, Maj-Britt Eckerström, Emma-Karin Palmqvist och Fredrik Jansson, inkl. layout.

Foto framsida: Derekpics/Pixabay.

Tryck: LH-tryck, Ulricehamn.
Miljöcertifiering: ISO 14001.

Nästa nummer utkommer i november 2024.

VÄLKOMMEN ATT HÖRA AV DIG TILL FRISTADS FÖRSAMLING

Post-/besöksadress: Fristads församling, Stora vägen 2, 513 34 Fristad
Telefon vxl: 033 - 22 23 00
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/fristad
E-post: fristads.forsamling@svenskakyrkan.se
Facebook: www.facebook.com/svenskakyrkanfristad
Instagram: www.instagram.com/svenskakyrkanfristad

EXPEDITIONENS TELEFON- OCH ÖPPETTIDER:

Måndag - Fredag 09.30 - 12.00
Torsdagar Stängt

Drop-in-dop och vigsel

Foto: Magnus Aronson/Ikon.

**Fristads kyrka
7 september
Kl. 11-16**

Välkommen på drop-in-dop eller vigsel i Fristads kyrka

Dop

Dopet – Livets första fest! Nu finns chansen för dig, ditt barn eller annan släkting att döpas under festliga och innerliga former i Fristads kyrka. Församlingen står för dopet, festen och fikat.

Några saker att tänka på: om den som ska döpas är under arton år behöver du uppge barnets personnummer och ta med undertecknat samtycke från vårdnadshavare som eventuellt inte är med vid dopet, samt legitimation. Om du ska döpas som vuxen behöver du också ta med legitimation. Om du inte är folkbokförd i Sverige eller saknar personnummer så prata med prästen innan.

För varje dop hålls ett kortare samtal med prästen där vi talar om dopets glädje, bestämmer psalmer och om eventuella faddrar ska ha några uppgifter. Det finns inget krav på dopklänning eller dopdräkt utan det går bra med vanliga kläder. I församlingen finns det dopkläder för barn 0–3 år att låna.

Vigsel

Störst av allt är kärleken! Att gifta sig behöver inte kosta mycket tid och pengar. Före varje vigsel hålls ett vigselstamtal med prästen. Under samtalet går prästen igenom vad som händer under vigseln och ni har möjlighet att ställa frågor. Ibland går det att välja musik och texter. Det enda ni behöver tänka på är att beställa hindersprövning från Skatteverket i god tid och ta med er den godkända hindersprövningen, legitimationer och ringar till drop-in-tillfället. Kom ihåg att minst en av er måste vara medlem i Svenska kyrkan.

Är du osäker på något eller har frågor om dopet eller vigseln? Tveka inte att kontakta oss så reder vi ut eventuella frågetecken. Ring oss på 033 – 22 23 00.

Tack och Hej!

Under sommarmånaderna har det blivit lite omsättning på personal i Fristads församling – några har slutat, några har börjat. Till vissa får vi säga vårt stora *Tack* och till andra *Hej och välkommen!*

Nellie Ericsson

Det senaste året har Nellie Ericsson från Borås vikarierat på tjänsten som fritidsledare i församlingen. Nu går Nellie vidare till nya utmaningar - i höst rycker hon in i lumpen. Hur känns det? Jag är förväntansfull, men det känns också krävande, säger Nellie, som berättar att hon har fått ett brev med allt hon behöver träna inför att hon rycker in. Men hon säger samtidigt att det ska bli kul att göra något helt annat.

Innan Nellie började i Fristads församling hade hon varit Ung ledare några år i Borås. Detta ledarskap har hon fått utveckla mera tillsammans med våra konfirmander under detta år. Samtidigt har hon fått jobba med så mycket mer – och dessutom med så mycket mindre barn och deras föräldrar, bland annat vid Öppen förskola i Borgstena och i Fristad.

Det har varit en rolig och lärorik tid, säger Nellie, som uppskattat sin första "riktiga" anställning. Vad tar hon med sig ut i livet och i framtida arbetsgemenskaper? – Jag kan absolut tänka mig att arbeta i Svenska kyrkan i framtiden, säger hon. Och hon tycker att hon har kommit till insikt om att det är med människor hon vill arbeta, även fortsättningsvis. Det jag tar med mig särskilt är den fina gemenskapen och allt jag fått del av hur barn och unga ser på livet. Tack Nellie, och lycka till!

Tora Hild

Tora – Välkommen tillbaka! Du har varit tjänstledig från tjänsten som fritidsledare ett år, och nu skall du

snart gå vidare till nya utmaningar – berätta!

– Jag har pluggat dans på folkhögskola i ett år, det har varit kul, men intensivt, berättar hon. Hennes tjänstledighet från Fristads församling har inneburit nästan ett år av reflektion. "Jag har kommit fram till

att jag vill plugga psykologi, säger Tora. Men först sommaröppet i Borgstena – två veckor av intensivt dagläger för sommarlediga barn och ungdomar. Tora ser fram att möta både gamla bekantskaper och nya ansikten – hur som helst blir det ny gruppdynamik, och det ser hon fram emot. Starten på det "gamla" jobbet blev också en rivstart – hon kom rakt in i en musikal och ett sånguppträdande för körerna i samband med sommarens början och en Astrid Lindgren-konsert, i början av juni. Men Tora verkar tycka om när det är fart och fläkt. Hon berättar hur hon ser fram emot utflyktsdagen med sommaröppet, till Universeum. Det är ett utmärkt tillfälle för de unga ledarna att få umgås med barnen i mindre grupper också. Till sist: framtiden: skulle hon kunna tänka sig att arbeta i kyrkan igen? Absolut, säger hon, och berättar särskilt om det behov av samtalsstöd hon sett inom kyrkan. Vem vet, kanske ses vi där i framtiden? Vi önskar henne stort lycka till!

Anette Svensson

Tre år, ganska precis, blev det för vår präst, Anette Svensson, innan hon nu går vidare till ny tjänst.

Anette berättar att hon inte går från något – utan till något. Och det är viktigt, säger hon. Hon går till Hols församling, en liten församling i Vårgårda pastorat. Det är

en klassisk landsbygds-prästtjänst, med främsta samarbetspartner som skola och hembygdsförening samt övriga föreningar i församlingen. Församlingen är dock så liten, att hon också måste täcka upp i Vårgårda pastorat, och det kommer hon att göra framför allt med äldrearbete: samlingar på äldreboenden i Vårgårda och dagledigsamlingar.

”Jag är ju en bond-unge, egentligen, säger hon, och trivs bäst i de mindre sammanhangen. Hon berättar att hon trivts bra i Fristads församling och att det känns konstigt att sluta så snart. Ett år har hon varit pastorsadjunkt här och två år som komminister, efter Thomas Berndt, som också fungerat som handledare och mentor för Anette, ett samarbete hon har värdesatt mycket. Här i vår församling har hon jobbat mycket med barn och unga, och det har förvånat henne lite att hon trivts så gott med det – barn och unga och deras tankar ligger henne väldigt varmt om hjärtat. Bland Fristads församlings ledord är det Möten som Anette gärna vill ta fasta på, och ta med sig till sin nya församling. Hon talar varmt om de enskilda mötena med människor som har varit så fantastiskt, och som hon också ser fram emot på sin nya arbetsplats.

Anette kommer att avtäckas vid den ekumeniska gudstjänsten i Tämta kyrka den 1 september kl. 11. Vi önskar henne allt gott och Guds välsignelse in i den nya tjänsten.

Therese Karlsson

Vi välkomnar Therese Karlsson som ny diakon i Fristads församling. Av olika orsaker blev intervjun med henne via mail: så här skriver hon om sig själv:

Jag är mamma till tre nu unga vuxna och har älskat att vara tonårsmorsa.

Gift med min bonde sedan 25 år tillbaka och har en mjölkgård utanför Hökerum. Njuter av att vara ute i naturen, hav och skog. Lyssnar mycket på ljudböcker. Har ofta många bollar i luften men har förmåga att vara här och nu. Jag har jobbat senast cirka tio år på sjukhuskyrkan vilket jag älskat. Trivs i det oförutsägbara - i de nära ibland brännande mötena. Jag slutade där på grund av en längtan att implementera djuren och naturen mer i själavården då det har en så läkande effekt och gynnar vårt välbefinnande.

Hästen ger en extra dimension i samtalet då de möter oss helt utan värderingar. De speglar oss och hjälper oss förstå oss själva. När vi inte orkar vara starka kan de till och med bära oss. Hoppas kunna få in detta i min tjänst i Fristad där ju prästgården är en superresurs! Jag vill också ta vara på min kunskap kring liv/död och möta människor där de är. Jag har blivit så fint bemött i Fristad församling och ser fram emot att få etablera mig i detta härliga gäng och de spännande sammanhang som finns här.

Vi är glada att du är en av oss, Therese, och ser fram emot att ha dig just i vårt gäng!

Sebastian Ehrstedt

Det känns märkligt på ett sätt att säga välkommen till församlingen till Sebastian Ehrstedt, uppvuxen i Borgstena och hemmahörande i Fristad. Men nu får han upptäcka församlingen på ett nytt sätt.

– Jag har inte funderat så mycket på begravning och kyrkogårdar förut, säger Sebastian. Det har bara funnits där och fungerat, nu har jag fått en liten inblick i hur det kommer sig att det fungerar och vad det är för regelverk som styr.

Han berättar att han har fått god hjälp att sätta sig in i åtminstone en del, den viktiga delen med gravsättning och gravskötsel, som hans arbete som förvaltningsassistent kommer att beröra. Sen är det mycket annat, fakturor och kollekt, och nycklar. Sebastian säger att det känns tryggt att ha arbetskamrater vid sin sida, som är vana att hantera detta, och någon att fråga. Mest ser han fram emot kontakten med människor och samtalen med dem.

Sebastian kommer senast från arbete vid Viskan Systems, därförinnan hade han arbetat på Pulsen i 27 år. Att syssla med datorer och dataprogram är något han är van vid, och han ser många likheter mellan program han jobbat med förut, och de han mött på sin nya arbetsplats. Skillnaden kommer att bli just i den nära kundkontakten och som han säger: ”här får man göra lite av varje!”.

Personkännedom och platskännedom har du redan, Sebastian! Välkommen att lära känna Fristads församling från insidan!

Text: Lena Maria Olsson Floberg. Foto: Fredrik Jansson.

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

Skicka in din anmälan till: Fristads församling, Stora vägen 2, 513 34, Fristad.

Namn: Personnummer:

Gatuadress:

Postadress:

Ort och Datum:

Namnsteckning: Telefonnummer:

Var vänlig markera de svar som är aktuella

Jag är **döpt** i Svenska kyrkans ordning, år.....månad.....dag.....

Jag är **döpt** i en annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning, år.....månad.....dag.....

Jag är **döpt** i en annan kristen kyrkas ordning, år.....månad.....dag.....
och önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Jag är **inte döpt** men önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som förberedelse till dop.

Jag är **konfirmerad** i Svenska kyrkans ordning, år.....månad.....dag.....

Jag är **konfirmerad** i en annan kristen kyrkas ordning, år.....månad.....dag.....

Ett barn som inte tillhör Svenska kyrkan kan finnas antecknat i avvaktan på dop eller meddelande i kyrkobokföringen. Anteckningen finns om barnet har en eller två tillhöriga vårdnadshavare. Uppgifterna ska tas bort ur registret om vårdnadshavaren begär det. Detsamma gäller om barnet har fyllt tolv år och själv begär det. Likaså kan det för vårdnadshavare för tillhörigt barn under 18 år finnas anteckning i kyrkobokföringen. Uppgifterna om vårdnadshavare ska tas bort ur registret om vårdnadshavaren begär det.

Kyrkoherdens/församlingsexpeditionens anteckningar

Inkom:

Kyrkoherdens beslut:

.....
Registrerat i kyrkobokföringen:

.....
Diarienummer:

.....
Registrerat av:

.....
Bevis utsänt:

Medlemskap - för den som vill göra gott

Som medlem i Svenska kyrkan bidrar du till Svåldigt mycket. Svenska kyrkan finns över hela Sverige och även på ett antal platser i utomlands genom SKUT, Svenska kyrkan i utlandet. Genom din kyrkoavgift bidrar du till en rad olika stöd- och hjälpprojekt som hjälper människor att få ta del av olika verksamheter eller som befinner sig i någon form av krissituation. Man behöver inte vara troende för att vara medlem i Svenska kyrkan - det räcker att man vill hjälpa till att göra gott för andra, eller har andra personliga skäl att vara med. Oavsett - genom att vara medlem bidrar du till att göra världen lite ljusare!

Som medlem i Svenska kyrkan ger du exempelvis möjlighet för:

- Kyrkans öppna förskola och andra aktiviteter där små barn och deras föräldrar kan mötas.
- Hembesök och sjukhusbesök för att stötta sjuka eller människor i kris.
- Gemenskapsträffar för äldre och ensamma.
- Jourhavande präst som människor i krissituationer kan kontakta under den tid på dygnet då många andra resurser är stängda.

- Underhållet av våra kyrkobyggnader och kulturarv.
- Stöd till människor på flykt, i Sverige och utomlands.
- Stöd till människor som är nya i Sverige att lära sig svenska och komma in i samhället.
- Tillfälligt ekonomiskt stöd när det verkligen krisar.
- Stöd inom vård, försvar, universitet och fängelser.
- Stöd till svenskar som vistas utomlands.
- Arbete i krissituationer med lokala kriscentrum, samtalsstöd m.m.
- Självvårdssamtal när livet känns tufft och man behöver någon att prata med.
- Gratis eller subventionerad familjerådgivning.
- Olika projekt för stöd till människor i arbetslöshet.
- Ett rikt musikliv med körer och musiker.
- Stöd till de som sörjer.
- Vi möter dig i livets stora fester genom dop och vigsel samt hjälper dig att få ett extra fint avsked när en anhörig har gått bort.

Tack för att du är medlem i Svenska kyrkan!

Studering från Fristads församling:

Sök pengar från *Widells*

Widells minnesfond erbjuder stipendium till elev som gått ut högstadiet på Fristadsskolan, härstammar från Fristads församling och fortsätter sin utbildning på universitet, högskola eller liknande.

Ansökningsblanketter finns på Kyrkans Hus eller kan laddas ner via:
www.svenskakyrkan.se/fristad/widells-minnesfond

OBS! Dataskyddsförordningen har ökat kraven på den som behandlar personuppgifter - därför tar vi endast emot ansökningar via vanlig post.

Ansökan ska vara oss tillhanda senast den 1 december 2024

Prästgården i Fristad

- evenemang hösten 2024

Café Prästgården i allhelgonatid - När dagarna blir kortare och mörkret kommer tidigare så kan det vara trevligt att komma till prästgården och dricka en kopp kaffe med hembakat i vår ombonade miljö. Här kan du träffa nya och gamla vänner. Vi har öppet 22/10 och 29/10 kl. 15.00-18.00.

Fredagen den 1/11 har vi extraöppet mellan kl. 15.00-18.00. Då serverar vi smörgåsar och äppelkaka med kaffe eller te.

Under adventstiden kommer vi att ha öppet caféet under fyra tisdagseftermiddagar med start den 26/11 kl. 15.00- 18.00.

Skaparlördagar - Släpp loss skaparglädjen och kom och var med och skapa något bara för att det är kul. Vi träffas vid två tillfällen under hösten och låter skapandet och fantasin flöda.

Lördagen den 12 oktober kl. 09.30 -13.00 gör vi batik.

Om du vill kan du ta med dig en egen tröja, T-shirt, örngott, duk eller vad du nu vill "batika" på. Vi kommer att ha örngott att tillgå till självkostnadspris. Anmälningavgift 100 kronor – i priset ingår kaffe och korb med bröd. Senast anmälan 4 oktober till Lena 033 - 22 23 08 eller Karin 033 - 22 28 36

Lördagen den 23 november binder vi dörrkransar.

Den här lördagen finns det två tillfällen kl. 09.30 – 12.00 eller kl. 13.00 – 15.30 att komma och binda en dörrkrans inför advent. Pris 150 kr – material och fika ingår i priset. Anmälan senast 15 november till Lena: 033 - 22 23 08 eller Karin: 033 - 22 28 36.

Stolsgympa - Vi använder oss av gummiband och stol och gör enklare övningar till musik. Vi avslutar passet med fika varannan gång. Vi träffas på onsdagar kl. 09.30, med start den 4 september, och gympar i ca 30 minuter. Pris: 30 kr. Anmäl senast dagen före till: Inger Riley 0722-27 05 70 eller till: Karin Johansson 033-22 28 36.

Retreatdag - Välkommen på en retreatdag i tystnad och stillhet, för växande och mognad söndagen den 6 oktober 12.00-19.00. Vi inleder dagen med lunch och avslutar dagen med en stilla mässa i Fristads kyrka kl. 18.00. Ta gärna med innetofflor och promenadkläder. Pris 200 kr. Max antal deltagare: 10 personer. Anmälan till Karin 033 - 22 28 36 eller Therese 033 - 22 23 05 senast den 2 oktober.

Grillkvällar - Kom och dela gemenskapen i prästgårdens trädgård då vi grillar några olika sorters korv och lite annat smått och gott som vi äter med goda tillbehör. Vi träffas måndagarna 9/9 och 7/10 kl. 18.00. Pris 75 kr. **OBS! Endast anmälan per telefon.** Anmäl till Lena 033 – 22 23 08 eller till Karin 033 – 22 28 36 senast fredagen innan grillningen. Max 50 personer och först till kvarn gäller!

Bibelstudium - Vi läser Första Mosebok tillsammans. Och så dricker vi 11-kaffe. Inga förkunskaper behövs. Biblar finns att låna. Ledare: Lena Maria Olsson Floberg, präst. Vi träffas följande datum kl. 10-12: 10 september, 8 oktober, 12 november och 10 december.

Världens barn - Varmt välkommen till en dag för Världens barn! Det kommer att hända en massa saker och finnas utmaningar att göra för både gammal och ung. Hoppborg, lotterier, backklättring, gott fika och en massa mer. Allt i en fantastisk miljö. Fika och lotterier kostar pengar, allt annat är gratis. Pengarna som vi får in går oavkortat till Radiohjälpens insamling för Världens barn. Lördagen den 28 september kl. 10-13. Vi delar också ut Barnens Bästa Bibel.

Konfirmand

Har du fått den här broschyren i din brevlåda?

Då är du välkommen att anmäla dig att vara konfirmand hos oss. Har du inte fått någon broschyr kan du ladda ner foldern eller anmäla dig via formuläret på: www.svenskakyrkan.se/fristad/konfirmation

Tisdagen den 3/9 har vi en "Pröva konfirmandgång" då kan du komma till Kyrkans Hus kl. 17.00-18.30 för att se hur det är att vara konfirmand. Är du förälder och vill veta mer om konfirmandtiden är du välkommen till Kyrkans Hus på föräldramöte torsdagen den 29/8 kl.18.00.

Vi tar emot din anmälan söndagen den 8 september mellan kl. 15.00-17.00 i Kyrkans Hus. Då har du också möjlighet att ställa frågor. Har du redan nu frågor och funderingar? Kontakta Lena Berglind på telefon 033-22 23 08.

I samspel med skapelsen

Pilgrimsritt på Global Walk For Future day. En ritt för klimatet i samspel med skapelsen.

Pilgrimsledare: Madeleine Dahl, präst i Vårgårda pastorat.

Datum: 7 september

Tid: 10.00 - 16.00

Pris: 1.200 kr

Pilgrimsvandringar

Ge dig själv tillfälle att dela väg, tankar, prat och tystnad tillsammans med nya och gamla vänner.

Den 7 september - Vi njuter av hösten färgprakt och vandrar i Tämta, ca 7 km utmed vägar och stigar. Samling vid avfarten mot Vesene kl. 09.30. Medtag eget fika. Frågor? kontakta Lena: 033-22 23 08.

Pilgrimsritt

Att pilgrimsvandra till häst är något människan gjort ändå sedan medeltiden. Idag pilgrimsvandrar vi till häst kanske framför allt för att kontakten med hästen tillför ytterligare en dimension i samspelet mellan Gud - människa och skapelse. Välkommen att uppleva det samspelet!

Vi rider från gården Stålarp på trygga islandshästar i tystnad, med flera stopp på vägen och väl tillbaka på gården firar vi en enkel pilgrimsmässa eller har andakt tillsammans.

Egen matsäck medtages. Begränsat antal, först till kvarn. För frågor och anmälan: stalarp@hotmail.com

Orgelmaraton i Fristads kyrka

Lördagen den 19 oktober kl. 13-18.

Välkommen till ett musikaliskt smörgåsbord med orgeln i centrum. Organister avlöser varandra i en fem timmar lång stafett. Psalmbattle m.m. Nytt för i år är en halvtimmars "Stilla orgelmusik som balsam för själen". Kom och gå som du vill. Fika finns.

För mer information, se affischering eller vår webbplats: www.svenskakyrkan.se/fristad

Orgelkonsert

Söndagen den 24 november kl. 18.00 i Fristads kyrka. Orgelkonsert med diplomorganist Johannes Landgren. Här uppmärksammas bland annat kompositören Charles Marie Widor.

Lunchmusik

Fristads kyrka kl. 12.00.

Kom och njut av 25 minuter orgelmusik och få en stunds avkoppling. Därefter serveras soppa i Fristads prästgård för 70 kr.

- 19 september. Anette Gustafsson spelar filmmusik.
- 5 december. Julmusik med Anette Gustafsson.

Välkommen att sjunga *med* och *av* vår kända kompositörers/textförfattares verk. Och så dricker vi 11-kaffe tillsammans. Ledare är Jörgen Sandblom och Lena Maria Olsson Floberg.

Vi träffas i Kyrkans Hus mellan kl. 10-12 följande datum:

- 4 september
- 16 oktober
- 6 november
- 4 december

Körstarter för hösten v. 36

Så ska det låta övar måndagar kl. 14.00-15.00 i Borgstena församlingshem. Vi samlas vid skolan och går tillsammans till och från församlingshemmet.

Sångfåglarna övar torsdagar 15.00- 16.15 i Kyrkans Hus. Vi startar med öppet hus (mellanmål) och från ca 15.30 sjunger vi.

De magiska tonerna - mellanstadiekör som övar tisdagar på Kilskolan kl. 14.45-15.30. Från årskurs 3 och uppåt.

Laudatekören (för vuxna) övar på tisdagar i Borgstena församlingshem kl. 18.30-20.30.

Körledare för Laudate och barnköerna:

Katarina Dahlberg.

E-post: katarina.dahlberg@svenskakyrkan.se

Fristads Kyrkokör är en blandad kör, cirka 25 sångare, med varierad repertoar. Vi övar på onsdagar i Kyrkans Hus, kl. 18.45-21.00 med start den 21/8.

Körledare för Fristads Kyrkokör: Jörgen Sandblom.

E-post: jorgen.sandblom@svenskakyrkan.se

Viva Vox - Vi övar på torsdagar med start den 29/8 kl. 18.30-20.00. Övningar sker som regel i Kyrkans Hus, Fristad.

Tärbyssångarna - Kören gör några få konserter per år. Planerad uppstar i november. Kontakta Christina Ekström för mer information.

Körledaren för Viva Vox och Tärbyssångarna:

Christina Ekström.

E-post: christina.ekstrom@svenskakyrkan.se

Allsångscafé

Musik är själens röst! Välkommen till en stunds fika, sång och gemenskap. Med Jörgen Sandblom, Therese Karlsson och Husbandet. Vi träffas i Kyrkans Hus kl. 10.00-11.30 följande datum:

- 11 september
- 23 oktober
- 13 november
- 11 december

VAD ÄR DÅ EN MÄNNISKA?

Föreläsningkväll

Det är fint att vara olika.

Tänk om alla skulle vara och tänka precis som jag (Lena Berglind, församlingspedagog). Så enahanda livet skulle bli. Det finns många citat om att det är viktigt att vara den man är skapad till och inte en dålig kopia av någon annan. Ett citat som jag hört från Mia Skäringer bär jag med mig och tycker är så fint. Hon beskriver sin familj som en servis som består av många udda koppar. Jag lånar det citatet när jag tänker på församlingen, ja, hela mänskligheten, helheten blir vacker och komplett när allt det udda förenas i en helhet.

I Fristads församling jobbar vi och strävar efter att alla ska få plats och utrymme precis som den man är. Vi är alla skapade med olika förutsättningar, vilket gör livet mer rikt och mer intressant när vi möts och tar del av våra olika livsberättelser.

Som ett led i vårt mångfaldsarbete kommer vi under två måndagskvällar i höst att tillsammans fundera kring temat "Vad är då en människa?"

Måndagen den 23/9 kl. 18.30 i Kyrkans Hus kommer Ann-Christine Ruuth och besöker oss med sin föreläsning "Från man till kvinna på 90 minuter". Följ med på resan från pojkrummet i Rottne till dagen då hon var manlig kyrkoherde i Växjö och berättar för sina barn, syskon, vänner och medarbetare: Jag heter Ann-Christine. Mitt pronomen är *hon*.

Det blir en resa med många skratt men också eftertänksamhet och ett stänk vemod. Var dig själv, säger vi gärna till varandra. Men för några kan det kosta mer än vi anar.

Ann-Christine Ruuth.

Hennes författardotter Ester Roxberg skrev boken *Min pappa Ann-Christine*, om hur det var att växa upp med en pappa som en dag berättade att hon heter Ann-Christine. Boken väckte stor uppmärksamhet och inspirerade till den omåttligt populära filmen *Min pappa Marianne* med Rolf Lassgård i huvudrollen.

Filmkväll - *Min pappa Marianne*

Måndagen den 11/11 kl. 18.30 i Kyrkans Hus ser vi filmen *Min pappa Marianne*. Efter filmen fikar vi och för ett samtal om filmen.

Hoppas att du vill dela gemenskapen vid dessa två samlingar. Välkommen!

Uppstart barn- och ungdomsverksamheten

Miniorer - årskurs förskola - 1	Måndag 2 september, kl. 14-16.
Miniorer - årskurs 2-3	Onsdag 4 september, kl. 14-16.
Juniorer - årskurs 4-6	Onsdag 4 september, kl. 16.30-18.30.
Öppna förskolan Fristad	Måndag 2 september, kl. 09.30-11.30.
Öppna förskolan Borgstena	Tisdag 3 september, kl. 09.30-11.30.

Babymassagen startar upp nya grupper under hela terminen.

Vill du vara med på babymassagen så anmäl dig till Christine Ohliw på tfn: 033-22 23 09.

INFORMATION OM BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN

Information från begravningsverksamheten gäller alla som är folkbokförda i Sverige. Svenska kyrkan är, på uppdrag av staten, huvudman för begravningsverksamheten i hela landet, förutom Stockholms och Tranås kommuner.

*Kalla den änglamarken eller himlajorden om du vill,
jorden vi är vrede och lunden den gröna.
Vildrosor och blålockor och lindblommor och kamo-
mill, låt den få leva, de är ju så sköna.*
Änglamarken (Evert Taube)

På våra kyrkogårdar kan man se områden där vi låter gräset få växa utan att klippas, vi låter naturen få ett fritt spelrum. I alla fall fram till sensommaren. Skötseln av gräsytan sker på liknande sätt som när bönder förr vårdade sina ängar. Och erbjuder därför ett smörgåsbord för fjärilar, humlor och andra småkryp med pollen och nektar på menyn.

I stället för att klippa gräset på den här platsen flera gånger om året släpps växtligheten fram. Örter och gräs frodas, blommor och kan sätta frö. En artfattig gräsmatta ersätts efter några år av en myllrande, färgsprakande blomsteräng. Denna vildvuxna plats lockar till sig fjärilar, skalbaggar och andra insekter, vilket i sin tur lockar till sig hungriga fåglar.

På sensommaren slår vi dessa blomsterängar, för att efterlikna traditionell ängsskötsel. En äkta äng måste ha slagits i åtskilliga år för att bli så fin att de mest kräsna arterna trivs på den. Men även gräsytor som får växa vilt kan ha åtminstone lokal betydelse för mångfalden.

Allhelgonahelgen

Inför allhelgonahelgen vill många lägga granris och krans på gravplatserna och även tända ett ljus för de som en gång vandrat vid vår sida. Om man har svårigheter att ta sig till kyrkogården kan man beställa granris och krans från kyrkogårdsförvaltningen, man kan även beställa gravljus som tänds inför

Blomsteräng vid Kyrkans Hus parkering.
Foto: Fredrik Jansson.

allhelgonahelgen. För mer information och beställningar, kontakta oss. Se kontaktuppgifter nedan.

Tvätt av gravsten

Med tiden kan mossor, alger och beläggningar sätta sig på gravstenen och då kan man vilja tvätta stenen. Vi på Fristads kyrkogårdsförvaltning tvättar stenen med Heatweed, en metod där man använder hetvatten i stället för kemikalier och detta som ett led i vårt arbete som miljödiplomerade. I september månad erbjuder vi tvätt av gravstenar till ett reducerat pris.

Tvätt av gravvård < 100 cm i september 235 kr.
(ord.pris 555 kr.)

Tvätt av gravvård > 100 cm i september 330 kr.
(ord.pris 665 kr.)

Tvätt av gravram i september 485 kr.
(ord.pris 835 kr.)

Vid frågor om begravningsverksamheten, kontakta:

Sebastian Ehrstedt: 033-22 23 13 eller sebastian.ehrstedt@svenskakyrkan.se

Roger Andersson: 033-22 28 31 eller roger.andersson2@svenskakyrkan.se

Webbplats: www.svenskakyrkan.se/fristad

Miljösidan

"Alla kan inte göra allt, men alla kan göra något"

I detta nummer av God jord innehåller miljösidan funderingar kring miljö och klimatförändringar - från en ung vuxens perspektiv.

Glaciärer som smälter, översvämningar, extremheta och skogsbränder är bara några exempel på de naturkatastrofer som sker till följd av klimatförändringarna. Dessvärre drabbar det främst dem som redan är som mest utsatta.

Miljöförstöring och naturkatastrofer som dessa belyses väl i all typ av media, vilket innebär att det är någonting alla exponeras för dagligen. Jag som barn- och ungdomsledare träffar barn i olika åldrar varje dag, och oavsett ålder är de allra flesta väl medvetna om det som pågår med vårt klimat. När frågor om miljön kommer på tal i barngrupperna förstår jag att jag som ung vuxen bär ansvaret att vara påläst och i den utsträckning det går svara på deras frågor, parallellt med ansvaret att visa att ambitionen finns att bidra till en omställning. Vi försöker genomsyra arbetet i barngrupperna med tankar om miljö och klimat så mycket det går. Klimatet kan inte vänta och arbetet behöver därför ske aktivt, hela tiden.

Klimatet är en av de högst prioriterade samhällsfrågorna bland unga idag, vilket är förståeligt med tanke på vad som krävs av oss för att försöka återställa klimatet till något så när stabilt. Trots att det inte är dagens generation barn och unga som orsakat klimatförändringarna är det vi som nu måste agera för att kunna bibehålla hoppet om en klimatneutral framtid.

Det finns uppenbara anledningar att känna en oro för tillvaro i en värld där klimatnödläget är ett faktum. Vissa unga gör valet att inte skaffa barn på grund av oron att barnet ska växa upp och leva i en värld påverkad av klimatförändringar. Att resa med flyg är inte alls lika självklart för dagens unga som det var för föregående generation. Min förhoppning är ändå att dessa oroskänslor medför en vilja att agera, i den utsträckning man själv kan.

Det är begripligt att det kan kännas hopplöst när inte ens de största makthavarna vill inse vad som händer och förstå allvaret men jag tror inte att det är kört så länge vi fortsätter tro. Det är nödvändigt att berätta för och informera barn och unga om vad de kan göra och hur de kan vara en del av en omställning till det bättre. Vi som människor på jorden finns till för och har ett ansvar att värna naturen, klimatet och därmed skapelsen.

Axel Lindgren, ordförande för Svenska Kyrkans Unga i Skara stift menar att det är "viktigt att Svenska kyrkan går i framkant. Inte minst för alla barn och unga som behöver just en känsla av hopp och tro på en värdig framtid". Jag instämmer och tror att om Svenska kyrkan visar en distinkt vilja att vara med och förändra kan det i ännu större utsträckning bli en mötesplats att vända sig till när det gäller frågor och funderingar kring miljö och klimatförändringar.

Alla inte kan göra allt men alla kan göra något, både som egen individ men även som en del av ett större sammanhang, och det tror jag är viktigt att hela tiden bära med sig.

Text och foto: Nellie Ericsson, barn- och ungdomsledare.

Barnen har fått måla vad de tänker om miljön och klimatet.

Barnens sida - Klura med Tora & Kicki

Finn fem fel!

På den övre bilden står allt rätt till, men på den nedre har en del saker försvunnit. Jämför bilderna och se om du kan hitta det som saknas.

Lycka till!

Facit: Blommor, öga på figuren i cykelkorgen, blomkropp, cykelkorgen, eker i bakgrunden, trädgrenar.

Kyrkan i allhelgonatid

Foto: Gustaf Hellsing/Ikon.

Allhelgonatiden brukar vara en tid då vi särskilt tänker dem som har lämnat oss. Många är vi som går till någon grav och lägger blommor, sätter en ljuslykta och minns. Det kan vara skönt att i samband med det kunna gå in i kyrkan, sitta ner en stund och kanske tända ett ljus. Antingen själv i tystnad, eller tillsammans med andra i någon av våra gudstjänster.

Öppen kyrka

Borgstena kyrka är öppen fredagen den 1/11 mellan kl. 11-19. Kaffeservering. Lördagen den 2/11 är det öppet mellan kl. 13-16 med musikgudstjänst kl. 16. Kaffeservering.

Fristads kyrka och Mariakapellet är öppna fredag och lördag 1/11-2/11 kl. 14-18

Vänga kyrka är öppen lördagen den 2/11 kl. 13-16. Kaffeservering.

Café Prästgården

När dagarna blir kortare och mörkret kommer tidigare så kan det vara trevligt att komma till prästgården och dricka en kopp kaffe med hembakat i vår ombonade miljö. Här kan du träffa nya och gamla vänner. Vi har öppet 22/10 och 29/10 kl. 15.00-18.00. Fredagen den 1/11 har vi extraöppet mellan kl. 15.00-18.00. Då serverar vi smörgåsar och äppelkaka till en kopp kaffe eller te.

Gudstjänster

2 november - Alla helgons dag

16.00 Musikgudstjänst i Borgstena kyrka.
16.00 Musikgudstjänst med Viva Vox i Vänga kyrka.
18.00 Minnesgudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör medverkar.

3 november - Alla själars dag

18.00 Mässa i Tämta kyrka.

Gudstjänstprogram - Equmeniakyrkan, Vänga

1 september kl. 18.00 - Frida Borgström och Tommy Tillander ger oss en spännande och lekfull repertoar av svensk folkmusik och argentinsk tango. Flöjt, gitarr och sång.

29 september kl. 09.30 - Gemensam gudstjänst på Sävsjövik med Equmeniakyrkorna i Fristadsbygden.

27 oktober kl. 18.00 - Gudstjänst i Kyrkstugan med Urban Erestam. Sång och musik med Thomas Palm & Co.

9 november kl. 15.00 - Missionsauktion i Kyrkstugan.

Gudstjänster hösten 2024

Med reservation för ev. ändringar. Se även predikoturer i Borås Tidning på lördagar, eller se vår hemsida: www.svenskakyrkan.se/fristad

Denna tidning räknas som samhällsinformation och delas ut till alla hushåll i postnummerområdena: 513 XX, 506 49 samt 506 70.

September

1 Fjortonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Ekumenisk gudstjänst i Tämta kyrka. Utdelning av Barnens Bästa Bibel. Avtackning av Anette Svensson, präst. Therese Karlsson, diakon och Lovisa Andersson, fritidsledare hälsas välkomna till Fristads församling.
18.00 Musikgudstjänst i Fristads kyrka.

7 Lördag

11.00-16.00 Drop-in-dop/vigsel i Fristads kyrka. Se sid. 3 för mer information.

8 Femtonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Ekumenisk mässa i Borgstena kyrka.
11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka.
18.00 Gudstjänst i Vänga kyrka.

15 Sextonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
15.00 Gudstjänst i Tärby kyrka.
18.00 Mässa i Fristads kyrka.

22 Sjuttonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka. Kören Viva Vox medverkar.
18.00 Mässa i Vänga kyrka.

25 Onsdag

17.30 Vardagsgudstjänst i Kyrkans Hus. Kören Sångfåglarna medverkar.

28 Lördag

09.30 Andakt under En dag för Världens Barn, Fristads prästgård/trädgården.
16.00 Musikgudstjänst i Fristads kyrka - *Världens Barn* med kören Occapella.

29 Den helige Mikael's dag

09.30 Gudstjänst med små och stora i Borgstena kyrka.
11.00 Gudstjänst med små och stora i Fristads kyrka.
18.00 Musikgudstjänst i Tämta kyrka. Fristads Kyrkokör medverkar.

Oktober

6 Nittonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Mässa i Borgstena kyrka. Annika Ahlström, präst, hälsas välkommen.
18.00 Mässa i Fristads kyrka.

13 Tacksägelsedagen

09.30 Gudstjänst i Vänga kyrka. Jörgen Åkesson, sång.
11.00 Gudstjänst i Tämta kyrka. Jörgen Åkesson, sång. Syföreningen bjuder på kaffe, lotterier, auktion.
11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka. Körerna Sångfåglarna och De magiska tonerna medverkar.
15.00 Gudstjänst i Tärby kyrka.
17.00 Gudstjänst med små och stora i Borgstena kyrka. Kören Så ska det låta medverkar. Korvgrillning.

19 Lördag

13.00-18.00 Orgelmaraton i Fristads kyrka. Välkommen till ett musikaliskt smörgåsbord med orgeln i centrum. Organister avlöser varandra i en fem timmar lång stafett. Psalmbattle. Nytt för i år är en halvtimmas "Stilla orgelmusik som balsam för själen". Fika finns.

20 Tjugoförsta söndagen efter trefaldighet

11.00 Högmässa i Fristads kyrka.
18.00 Musikgudstjänst i Borgstena kyrka - *Med en bön om fred* med Laudatekören.

27 Tjuogoandra söndagen efter trefaldighet

09.30 Mässa i Borgstena kyrka.
18.00 Musikgudstjänst i Fristads kyrka med Fristads Kyrkokör och instrumentaler.

November

Öppen kyrka inför och under allhelgonahelgen, se sid. 15 för mer information.

2 Alla helgons dag

16.00 Musikgudstjänst i Borgstena kyrka.
16.00 Musikgudstjänst - *Musik i allhelgonatid* med kören Viva Vox i Vänga kyrka.
18.00 Minnegudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör medverkar.

3 Alla själars dag

18.00 Mässa i Tämta kyrka.

10 Tjugofjärde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena församlingshem.
11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka.
15.00 Mässa i Tärby kyrka.

17 Söndagen före domsöndagen

09.30 Gudstjänst med små och stora i Borgstena församlingshem. Kören Så ska det låta medverkar.
11.00 Mässa i Vänga församlingshem. Laudatekören medverkar.
18.00 Mässa i Fristads kyrka.

24 Domsöndagen

09.30 Mässa i Borgstena församlingshem.
18.00 Orgelkonsert i Fristads kyrka med Johannes Landgren.

